Ч. 155 (10.832). Львів, субота 17. липня 1926. Poсztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На шляху до вбиття самоврядування.

Наради адміністраційної комісії. — Відкинення поправок нац. меншостей. — Декларація клюбів нац. меншостей. — Проект виборчої ординації для „кресів" ЗЛН. — Конституційна комісія приняла в третьому читанні закон про повновласти.

Варшава, 15. липня 1926.

На нинішньому засіданні адміністраційної комісії виринуло багато конфліктів у звязку з виборчою ординацією до самоуправних тіл. На вступі пос. Путек подав до відома вислід праць підкомісії, яка згодилася на вилім щодо пропорціональности, а саме в малих громадах, де буде введене голосування звичайною більшістю голосів. Проти того виступив пос. Інслер з внесенням на задержання пятиприкметникового виборчого права. Це внесення відкинено. Комісія ухвалила більшістю голосів счеркнути в I. ст. засаду пропорціональности.

Довша дискусія вивязалася при ст. III. (поділ громад на виборчі округи). Проти пропонованого поділу і за счеркненням тої статті заявилися нац. меншости і соціялісти. Тому, що відкинено цілу низку поправок, що мали унеможливити штучну зміну виборчих округів до кожної каденції гром. ради, пос. Інслер зложив іменем клюбів усіх меншостей таку декларацію: „Щойно приняті ухвали до III. ст. закону про поділ громад на округи, які вводять штучну виборчу ґеометрію, означають зломання засади рівности виборчого права і виявляють одночасно небезпеку, яка грозить демократичній засаді виборів узагалі. Постанови ці є ілюстрацією метод, яких уживає комісія в теперішній дискусії над самоврядуванням. Безсильні супроти рішеної на все більшости, обмежуємося в цій хвилі до зложення найгострішого протесту і заявляємо, що витягнемо дальші консеквенції в дальшім розвитку випадків".

В дальшій дискусії поставив пос. Козловський (ЗЛН.) внесення на введення у „кресових" воєвідствах вищої виборчої ординації. Він пропонує, аби в „кресових" воєвідствах примінено систему, на основі якої виборці голосувалиб тільки на одну четвертину мандатів, що на них припадають. Проти того внесення виступило кількох послів, м. ін. пос. Шіпнер і Яворовський. Останній підчеркнув, що ухвалення такого проекту зашкодилоб державі за границею, бо цей проєкт вводить виїмкові закони для меншостей. Проти того проєкту виступив також пос. Праґер (ППС.) і пос. Інслер. Внесення пос. Козловського впало більшістю одного голосу. Перепало також внесення пос. Ердмана, що заявлялося за голосуванням наназвища, а не на лісти.

Найближче засідання сьогодня в 9. год. рано.

Конституційна комісія закінчила третє читання законопроєкту про право президента до видавання розпорядків, що матимуть силу закону. При третьому читанні висунено знову ряд поправок: на внесок посла Керніка поширено компетенцію президента на царину рільничу й лісову і виключено з компетенції справи, передбачені ст. 69 конст. (розділ доходів між скарбом держави й самоврядуваннями, зміни границь воєвідств, підвишки мит); на внесок пос. Конопчинського виключено з під компетенції справи, унормовані язиковими законами. Дискусія хвилинами набирала великої жвавости і закінчилася приняттям кількох поправок.

Ухвали конституційної комісії підуть на розгляд сойму в пятницю рано. Референтом буде Хаціньский, після чого сподіваються виступу премієра Бартля, який представить точку погляду уряду.

Ухвали про зміну конституції мусять бути прийняті кваліфікованою більшістю двох третин, закони-ж про уповноваження — звичайною більшістю голосів.

Голодівка політичних вязнів у Віснічу.

Варшава, 15. липня 1926.

У Віснічу проголосили політичні вязні голодівку. Причина її: відмовлення вязням тих робіт, які признав їм розпорядок мін. Маковського. Управа тюрми у Віснічу, найбільшої тюрми в Галичині, оправдується тим, що розпорядок Маковського її не обходить, бо він відноситься тільки до б. рос. займанщини.

Німеччина проти „польського коридора".

Берлін, 15. липня.

Міністр внутрішніх справ Німеччини Кільц виголосив у Тильжі промову, в якій запевняв, що з причини господарського і політичного відірвання Східної Прусії нанесено німецькій державі тяжку рану. „Нехай ніхто не думає, що ми зрезиґнували зі Східної Прусії. Як ціла держава, так і Прусія прямуватимуть до того, аби Східна Прусія під оглядом господарським, культурним і національним залишилася тим, чим від соток літ була. Якщо в польському меморандумі уважається Східну Прусію за німецьку кольонію, яка втиснулася в лоно чужого їй славянського і литовського світу, то мусимо на те відповісти: Східна Прусія є аванґардом Німців на Сході і такою буде завжди".

Біржа.

Гроші.

Курс ефективного доляра в „заказаних" оборотах обнизився зі зол. 9·30 на 9·20 при слабій тенденції. На валютово-девізовій біржі не дійшло до жадної трансакції. Банк Польський платив сьогодня без зміни ефективн. дол. по 9·13, девізи по зол. 9·18. З огляду на малу ріжницю між офіційним і неофіційним курсом, нотування курсу „максимального" в девізових банках — неактуальне. Валюти і девізи: Амер. дол. 9.13, канад. дол. 9.08, англ. фунти штерлінґи 44.72, франц. франк 23.80, швайц. франки 178.15, бельґ. франк 22.00, італійська ліра 31.70, чеські корони 27.20, австр. шилінґ. 130.00, німецька марка 218.60.

Золото: ґрам золота 6.10, доляр 9.17, дукат 20.97, гол. ґульд. 3.68, англ. фунт 40.30, австр. кор. 1.83, нім. марка 2.18, рубель 4.71, турецьк. фунт. 40.30.

Збіжжа.

Застій в трансакціях з пшеницею і житом; одначе попит на ячмінь і овес для військових достав. Озимий ріпак на експорт платиться по 64.50 зол., за білу конюшину першої якости — 300 зол. за 100 кг. loco стація Ягольниця.

Взагалі ціни знижкові. Тенденція знижкова. Настрій слабий. Оціночна вартість без трансакцій: біла пшениця 33.50—34.50; червона пшениця 36.50—37.50; жито 21 до 22; ячмінь 23—24; овес 27.50—28.50

Самоврядування.

Львів, 14. липня 1926.

III.

Компетенція збірної громади (волости) і складових громад в законопроєктах, як уже сказано, докладно не розмежована. Громада у відношенні до волости (ґміни) не є самоуправним тілом нижчого ступня, тільки обидва тіла взаїмно себе доповняють. Тут треба зазначити, що згідно з проєктами на чолі волостей стояли би війти, а на чолі складових громад начальники громад (у польській термінольоґії законопроєкту — „солтиси"). Згідно з проєктом війт мавби право стримувати виконування постанов громадських (не волосних !) рад. Начальник громади (солтис) був би підпорядкований теж війтові в адміністраційних справах державного і громадського характеру, але поза тими випадками складові громади волостям не підлягають. Вже з того видно, що право війта здержувати виконання громадських ухвал є грубим нарушуванням самого принціпу самоврядування.

Та в законопроєкті це цілком зрозуміле і льоґічне, бо вони роблять з війта урядника держави і виконавчий орган громадської самоуправи в одній особі. Хоч яке це дивоглядне і хоч як воно противиться нашому поняттю про самоврядування, то всеж у даному випадку воно правдиве. Війт має бути органом державної адміністрації і одночасно виконавчим органом громадської ради. Одначе такому подвійному обличчу війта не відповідає цілковито становище громади (волости), що має бути всеж таки самоуправною і до того громадською самоуправною одиницею. Ми привикли до того, що самоврядування було за Австрії немов би противагою державі, а зокрема державній владі. З польських законопроєктів виходить щось зовсім протилежне. Возьмім от хочби такого війта. Він же повинен попадати раз-у-раз у внутрішні конфлікти. В його душі будуть родитися безнастанно неможливі до погодження суперечности громадських інтересів і обовязків з державними, чи краще державно-адміністративними інтересами і одночасно обовязками. Та цього не треба побоюватися, бо згідно з законопроєктами таких громадських і чутливих війтів не буде. На теж староста має право без подання причини не затверджувати вибраних війтів, щоби таким чином придбати собі гідних і відповідних кандидатів з „державним серцем" і такимже розумом, одним словом, щоби настановити на становища війтів людей, для яких не істнувалиб такі конфлікти. Згідно з проєктами всі війти і члени громадських управ мусять знати польську мову в письмі та слові, та можуть походити навіть не з тої громади, де будуть війтувати. Отже будуть це напевно не громадські, а державні люде, тобто старостинські ступайки.

Колиж до того додамо ще й те, що державна влада як надзірний орган самоврядування малаб право не тільки здержувати виконування ухвал громадських рад, але й малаб обовязок розглядати навіть доцільність кожної ухвали, то зрозуміємо, що становище тих війтів не буде таке вже важке. З того виходить, що по волі громади ніколи нішо не зможе статися. Громадські ради зможуть приймати тільки такі постанови, про які будуть мати певність, що вони пройдуть цензуру та зможуть пройти в життя. На основі австрійських законів окремого затверджування повітових виділів вимагали тільки деякі ухвали гром. рад, а припинити виконання ухвали можна було тільки тоді, коли вона противилась обовязуючим законам або виходила поза обсяг ділання громади. — Тут не те!

Згідно з австрійськими законами вся місцева поліція (будівельна, санітарна, дорогова і огнева) належала до громадської ради і до війта як її виконавчого органу. Польські закони мали би відібрати всі ті функції громадським радам та передати їх війтам (у містах бурмістрам), як органам державної адміністрації. Війти будуть всі ці обовязки виконувати при допомозі платних функціонарів, що знов ляже великим тягарем на громаду, яка буде поносити кошти їх удержання.

Якщо теперішні законопроєкти сталиб дійсними, обовязуючими законами, то це перечеркнуло би в нас цілковито всяку громадську самоуправу. Колиж дійшло би до примусового творення волостей (збірних громад), то це обтяжило би дуже наше населення непомірними видатками на утримання подвійної адміністрації. З такої двоступневости громад народиться ціла хмара платних урядників. Платним буде і начальник громади (солтис) і війт волости (збірної громади) і всі їх помічники. Отже поодинокі громади будуть платити податки на свою місцеву громаду і на волость, на удержання одних і других урядників і на повіт. До того треба зазначити, що війти і начальники громад (солтиси—по нашому може громадські „старости" або „старшини") булиб до тої міри урядниками держави, чи краще органами адміністрації, що згідно з проєктами не моглиб бути ні членами громадських рад ні членами повітових рад. (Те саме відноситься і до бурмістрів).

З усього повищого бачимо, що громади на ділі не мають ніяких прав і ніякої ініціятиви в громадських справах. За них буде думати і виявляти всяку корисну для себе ініціятиву держава, чи краще державна адміністрація, а населення за те буде мати змогу все те дорого оплачувати. Отже за всі тягарі, які будуть поносити громади, вони не матимуть майже ніяких прав. Замісць прав остане їм один великий, але за те менше вдячний обовязок, а то платити і ще раз платити.

Вже з дотеперішнього видно, що під господарським оглядом громади будуть цілком звязані. На основі австрійських законів громадський буджет не вимагав затвердження. Такого затвердження повітовим виділом вимагали тільки деякі оплати, ухвалені в користь громади. Тепер не те, бо вже на основі повновластей, уділених свого часу соймом для уряду Вл. Грабського, той уряд видав приписи, що буджети громад і щодо видатків і щодо прибутків вимагають затвердження надзірної влади, отже адміністрації. Може це тепер і зрозуміле з огляду на наказних війтів і їх

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

більше Гоголівських ревізорів, які виступають від імени ріжних великих фірм і беруть задатки на крам, який обіцюють вислати. Якийсь Самуїл Роптель продає таким робом неіснуюче сало, а Кальман Рінглер, годинникар з Пикулець, видурює годинники та бриліянти і їздить навіть за ці гроші до Швайцарії на відпочинок. Все таки їх професія є ідеально чистою в порівнанні з працею вломника Андрія Трубача, який окрадає церкви. За вкрадені чаші з золочівської церкви, брідського костела і імовірно з церкви С. С. Василіянок у Львові відповідатиме перед золочівським судом.

— **Помер** якутський національний поет Олекса Кулаковський, у Москві, в 49. р. життя. Він був одним з перших, що працював над якутською літературною мовою і складав граматику, якої не скінчив. Залишив два томи поезій, чимало оповідань (нап. Сон Шамана) і наукову працю „Матеріяли до студій над забобонами Якутів".

— **З родинних трагедій.** Жінка торговельного аґента Кухарська, посварившись з мужем, випила поважну дозу йодини. — У Перемишлі якийсь Роговський кинувся в очах жінки та дитини під поїзд, внаслідок суперечки з жінкою, яка докоряла йому, що він пішов на весілля до знайомих, а її не хотів узяти зі собою. — У Кривчім, борщівського повіту, селянин Балюк збив з помсти власну жінку і тестя Яцентюка.

— **За ворожість до українізації.** Президія Київського Виконкому затвердила постанову окружної комісії в справі українізації негайно звільнити 7 співробітників деяких установ, що вперто не хотіли вчитись української мови.

— **Стрункі жінки.** Актуальною і для нашого жіноцтва може бути справа, над якою саме радив союз американських жіночих організацій: чи не слід би припинити розгін жінок, які з думкою про свою красу хотять усіма засобами похудіти, згідно з останнім моделем модної краси. Віче в „Атлантік Сіті" рішило більшістю голосів, що масове худіння жіноцтва може стати національною небезпекою: підрве формальний розвиток раси. Вкінці прийняли резолюцію (резолюцій є завсіди найкращим виходом, коли нема практичної ради): американські жінки повинні прийти до розуму і, коли хотять тратити на вазі та ставати стрункими, повинні перше усього радитись з лікарями.

— **Винищуйте завчасу шкідників на овочевих деревах!** Коли на ваших овочевих деревах появляються шкідники, що підїдають листя та овочі, чи це є комахи, чи грибки, не забувайте їх нищити негайно. Найбільше поширеною недугою овочевих дерев є грибки, які паралізують ріст дерева, а навіть зовсім його підрізують; вони збитою масою вкривають галузя та листя. Є вони дуже дрібні, попелястого або ржавого коліру, у виді порошку, ріжної форми. Звірячі шкідники, які подибуємо найчастіше на деревах — це вовниста воша-щитівка (Schildlaus tarczówk), мшиці. Вовниста воша появляється громадами на малих галузках, на кінці кадоба має білий мошок подібний до павзі або вовни (звідси її назва). Щитівка подібна до лушпиння конопельного насіння. Мшиця обсідає звичайно наймолодше листя на шпилях дерев. Всі вони роблять величезні шкоди. Вовниста воша і щитівка нищать кору, віддаються аж до стрижня, спричиняють шерсткість кори, занник зросту галузя, а врешті їх загин. Мшиця, зїдаючи верхівя, стримує зріст паростків. Всіх цих шкідників можна нищити зовсім певними, перевіреними препаратами відомої фабрики „Баєр", а саме: Сольбаром, Устіном і Венетаном. Хто хоче мати здорові та гарні овочі, а дбає про свій сад, нехай спробує цих середників. Сольбар можна вживати проти фусікладіюм, мучної роси, щитівки, червоного павучка. Устін проти вовнистих мшиць, Венетан проти рослинних мшиць. Всякі пояснення та вказівки дає безплатно Йосиф Каррах, Львів, Костюшка 18,

— **„Свобода"** ч. 27. містить: Чого вони хотять? За українську школу. Огляд важніших подій в Польщі. З партійного життя. Що чувати на Буковині. З Підкарпатської України. В. Лотоцький: З Америки: III. Осторога емігрантам. А ми не приготовані. Що чувати у світі. Новинки. Господарські вісти. Ціни у Львові. Нові книжки і видання. Дописи з краю. — Як попереднє, так і це число „Свободи" впало жертвою конфіскати. Прокураторія сконфіскувала в ньому два місця з промови пос. Хруцького, виголошеної в польськім соймі, дальше цитати Стан. Ґрабського про українське шкільництво і цитат з колишнього „Українського Вістника", що перейшов уже раз польську цензуру!

— **Промоція.** Дня 21. червня ц. р. відбулася у великій авлі Карлового університету в Празі промоція Григорія Лужницького зі Львова й Василя Микитюка з Перерова на докторів фільософії. 1—1

— **Купуймо і вживаймо** пасту до обуви лише „Елеґант" О. Левицька і Ска, Львів, Кордецького 51. 3—5

Всячина.

Найкращий годинник у світі. Берлінський годинникар Освальд Шульц зладив після довголітніх зусиль великанський годинник, який своєю точністю та багацтвом знаків перевищає славний архитвір-годинник у Штрасбурзі. Цей годинник показує всі зміни на небеснім склепінні і має 18 частин, з яких кожна має свої окремі функції. Посередині серед хмар і зір сяє поетично місяць, що показує з астрономічною точністю всі свої фази. Окремий апарат показує на двох циферблятах зміну днів, місяців, літ і свят. Дуже штудерний механізм переміг календарські трудноші' обчислень для нерівних змін переступних літ, так, що цей годинник можна назвати „вічним". Зміна цифр передбачена аж до року 100.000! Крім цього є там географічний циферблят, який показує в ріжних місцях на земній кулі сходи та заходи сонця. Місяць кружляє разом з усіма планетами якнайточніше з природою, без зовнішних накручень. Величезний небесний щит рухається так поволі, що обертається раз довкола на протязі 26.000 літ! З ударами годин виходять фіґури, які є чотирома добами нашого віку. Вдаряє в годину постать смерти, яка накручує пісковий годинник для змалювання життєйської суєти. В 12-ій годині в полудне виходять 12 апостолів; у півночі піє півень; пори року і тижні мають також свої символічні постаті. Винахідник працював над цим чудом техніки повних 18 літ. Він студіював довгі роки астрономію, щоби зробити всі обчислення, потрібні для такого механізму. Ідея такого винаходу впала Шульцові ще хлопцем, коли він уперше побачив годинник у Штрасбурзі. Він обіцяв собі перевищити його і доказав це!

Нові книжки й видання.

ЖУРНАЛИ:

НОВЕ ЖИТТЯ. Громадсько-політичний, економічний та літературний двохтижневик. Прага, ч. 3—5. Зміст: М. Харусь: Еміграція та реемірація. — Г. Пирхавка: Еміґрантське крутійство. — Я. Грабій: Українська кооперативна організація та її роля в екон. будівництві УСРР. — М. Сипило: Совгород. — М. Харусь: З нагоди смерти С. Петлюри. — Б. Тищенко: Етюд. — П. Ковгак: Про загальне навчання. — Л. Сонія: Вірш. В полі. — Хроніка.

ОПОВІСТКИ.

Пятнацятьлітний Зїзд Товаришів, які зложили матуру в українській ґімназії в Перемишлі 1911 р. відбудеться у вересні ц. р. в Перемишлі. Зголошення слати на адресу: Олександер Костик, Львів, Ринок 10, Адмін. „Діла". — Д-р Дашкевич Роман, Костик Олександер. 81 1—3

У місяці липні надіслали до „Рідної Школи" збірні жертви в зол.: Взаїмна Поміч Українського Вчительства: в Калуші 87·50, у Войниловї 31·50; Учительство Теребовельщини 120, Рудеччини 25·50, Турчанщини 53·50; Всч. Духовенство Турчанщини 30, о. Кравич з Доброкута 30, Парляментарна Репрезентація 140, Пов. Союз Кооператив в Бучачі 317·42, Українська Студентська Громада в Кракові 13·58, Абітурієнти акад. ґім. з р. 1911. з нагоди зїзду 67·70. — Всім Вп. Жертводавцям та Ініціяторам складає щиру подяку Головна Управа „Рідної Школи". 82 1—1

Власникам поліс обезпечень на життя в заграничних товариствах подається до відома, що до реєстрації в часі від 31/5 до 5/5 ц. р. дуже мало зголосилося. Тепер саме, коли акція звороту вплачених вкладок на добрій дорозі, коли делеґати вернули з Варшави з тим, щоби предложити загальний поіменний виказ пошкодованих для міністерства закордонних справ, Комітет звертається до власників поліс закордонних товариств і зарядже додаткову реєстрацію тих, що дотепер не зголосилися. Просимо подати листом: а) імя і назвище обезпеченого, б) назву товариства обезпечень і число поліси, в) висоту квоти, г) докладну адресу обезпеченого, д) на кошти адміністрації 2 зол. Додаткова реєстрація поліс закордонних товариств, з виключенням Товариства Обезпечень у Кракові, відбудеться у Львові від 16. до 26. липня ц. р. при ул. Рутовського 13 (Odrodzenie) від години 4. до 7. попол. Зголошення пізніші, цебто по 26. липня, звернемо неполадинані. — Комітет.

Важне для обезпечених в закордонних товариствах. Комітет Оборони Обезпечених на життя в закордонних товариствах повідомляє отсим Вп. Членів, що дня 30-го червня ц. р. делеґати предложили меморіял в міністерстві фінансів і в міністерстві закордонних справ, як також поіменні викази зареєстрованих членів, які обіймають 10 держав і 41 товариство обезпечень. На підставі тих виказів обіцяно в м-стві закорд. справ поробити відповідні дипльоматичні заходи в ціли звороту вплачених премій в золоті до часу вибуху війни від товариств в Америці і 2 товариств в Анґлії. Претенсії наших горожан до тов. обезп. „Riunione і General" будуть в найближчому часі урядово оголошені. Тепер ведуться переговори з 18. товариствами австрійськими і 3. мадярськими, а небавком має відбутися конференція у Відні в присутности наших делеґатів і репрезентантів уряду. Сподіваємося успіху для наших членів. Рівночасно ведуться переговори з товариствами держав Німеччини, Голяндії, Бельгії, Чехословаччини і Франції. Члени одержать в короткім часі вказівки, як мають свої претенсії зреалізувати.

Обниження процентової стопи від вкладок. Представники наших центральних економічних установ: Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий", „Земельного Банку Гіпотечного", Кооперативного Банку „Дністер", „Народної Торговлі", „Центросоюзу", „Земля" і „Народньої Гостинниці" при участи відпоручника „Ревізійного Союзу" відбули конференцію в дні 13. ц. м. в справі опроцентування вкладок до обороту в звязку з грошевою ситуацією, а також новим законом з 30. червня 1926 Нр. 67/372 і розпорядком міністрів скарбу і справедливости з 30. червня 1926 Нр. 64/381. Згідно постановлено наслідком законних постанов: від 1. липня 1926. р. обнизити процентову стопу від вкладок до обороту на 8 прц. без виповідження; на 10 прц. як нормальну процентову стопу за виповідженням до одного місяця, а на 12 прц. як максимальну процентову стопу за виповідженням до трьох місяців. — Львів, дня 14. липня 1926. Д-р Кость Левицький, провідник нарад.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає **Василь Мудрий.** Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.

щених алькогольних напитків сталаб осьтак майже на тім рівні, на якім стоїть Франція.

Бо треба знати, що широка маса французької людности—селянство, робітництво, дрібне й середнє міщанство важких, високопроцентових алькоголів майже зовсім не пе. Коняки і лікери пють богачі, тай то тільки при кінці обідів, з чорною кавою, по одній маленькій чарочці. Головна маса сильних горілок іде за границю, чужим. Дуже багато в Польщу. Франція пе низько-процентові „апперетиви", звичайно з водою, і розмірно багато столових вин. Особливо чорноробочі робітники випивають свого „червоного" грачі денно, при сніданню, обіді і вечері по пів-літрі пересічно. Серед таких звичаїв, при великанській консумції вин, пяньства у Франції так якби не було. Бо щоби впитися легким вином, випивавши при їді, на це требаб робітникові випити не знаю кілька літрів, може навіть відер. А це неможливо. Наслідком того бачити пяного в Парижі—річ крайно рідка й виїмкова. До тогож підхміля, спричинене вином, не має того характеру грубости, безтямности, здеклясованости, що з виявле похміля від важких німецьких пив, або польсько-русских горілок, або навіть англійсько-скандинавських житнівок. Навпаки! Коли горільчано-пивне пяничання немичуче погашає іскру Божу в людині і похиляє її до землі, то підрадні настрої, викликані самим тільки вином, розбуджуючи душу і розвязуючи уста, внесли і вносять свою пайку в те особливе духове явище, яке знаємо під назвою французького esprit, французької конверзації, французької товариськости. Підрівуюче душу пиво і понижаюча людину горілка — то страшенні язви таких країв, як Польща і Росія. Вони в тих краях спричинили вже і далі спричинюють безконечні спустошення, особливо в інтелігентській верстві. Не можна без шкоди для загалу народу кінчити кожне засідання партійної екзекутиви, виділу, надзірної ради — в „гандельках" чи „кабаках", на заливанню горла горілками і вливаного безміру пива в шлунок. То амінь усякому духовому підємові. То нівечення молодих рекрутів даної організації. То причина ідейного задеревіння. То одно з жерел культурних, політичних, можна сказати, національних нещасть як Варшави, так і Петрограду.

Велика заслуга французької й американської демократії в алькогольним питанню: що вона ті правди показала й доказала — до ужитку всіх народів, під усіма підсонями.

В. Левицький.

З польських справ.

На військових становищах зміняться у найближчих днях кількох чільних представників армії.

Познанський воєвода Бнінський, який підчас варшавського перевороту був одним з головних опозиціоністів уряду Пілсудського, лишається на своїому становищі.

Підвишка залізничних оплат проєктується на нарадах комітету міністрів.

Редактором урядового органу „Нови Курєр Польскі" має стати К. Сроковський, довголітній редактор краківської „Нової Реформи".

Радянська Україна.

Забезпечування культурних потреб Українців у РСФРР.

Російські офіціяльні органи уряду і преса оправдують своє занедбання на полі національно-культурних потреб Українців, що поселені у межах Російської Федеративної Радянської Республики, тим, що нема — мовляв — навіть українських учителів для шкіл. І це має бути головно перешкода в тому, щоби задоволяти національно-культурні потреби того населення. Згідно з урядовим переписом є в межах РСФРР. (без автономних республик!) 5,128.000 Українців. Щоби задоволити їх шкільні потреби в українській мові, треба щонайменше 12.000 комплектів шкіл.

Але цікаве, що таж сама радпреса (очев. російська) пише і про те, що в многих місцевостях, де живе українське населення компактною масою, є подостатком учителів-Українців, але вони чомусь учать по школах російською мовою. Далі ті органи думають, що з тих усіх учителів треба створити педагогічні кадри будучої української школи в РСФРР, створивши для них наперед відповідні перепідготовчі курси, щоби вони могли вчити школярів не тільки в українській мові, але щоби могли також знайомити їх з украінознавством взагалі та зі старою і новою українською літературою зокрема. Цікаво, чому російські знавці від національної політики аж так пізно взялися за ту справу в себе, коли за правдиво ленінську політику у відношенні до російської національної меншости на Україні вішали собак на цілий харківський уряд. Видно там, як і в старих часах, є дві міри і дві оцінки до одних і тих самих явищ.

Щойно цього року Народній Комісаріят Освіти РСФРР, має відкрити цілий ряд відповідних курсів для учителів-Українців. Задовольнити цілком все українське населення в межах РСФРР. українською школою думають урядові чинники на протязі 5-ти літ. За той час малаб відбуватися пляннова праця над підготуванням відповідного кадру учительських сил до тих шкіл. На підставі обчислень рік-річно треба буде 1.104 учительських сил. Щоби підготовити таку їх масу, мають заснувати окремі українські педагогічні технікі. Постійну сітку шкіл того типу (технік) почала вже організувати Рада національних меншостей при Наркомі Освіти в Москві. В минулому році істнувала тільки одна така школа (технікум) у Полтавській станиці на Кубанщині. В цьому році мають заснувати три нові школи того типу, а то: в Курщині, Вороніжчині та в Сталінграді на північному Кавказі. В 1927/28 р. мають відкрити нових 7 техник для учителів. До року 1931/32 мае стати чинними 26 таких шкіл, що можуть забезпечити українську школу в межах РСФРР. українськими учительськими силами. Чи це піде і в практиці так гладко, як воно намальовано в теорії, побачимо.

По широкому світі.

Італійський уряд заперечує звістки, буцім-то він посередничить у переговорах Румунії з С. Р. С. Р. в справі кордонів або сам веде які переговори з Румунією щодо гарантій територіяльного status quo.

У Туреччині вже почали вішати обвинувачених у змові на життя Кемаля Паші. Засудили 15 осіб, між ними 6 теперішних і 2 бувших послів.

Орґанізаційний рух.

Довірочна нарада У. Н. Д. О. в Бучачі.

Дня 8. липня ц. р. відбулася в Бучачі довірочна нарада делегатів У. Н. Д. О. Взяло в ній участь 49 відпоручників сіл, головним чином селян. На превелике здивування селян мало хто явився з інтелігенції сільської і місцевої. Це здивування зібраних перейшло в обурення, коли довідалися, що Ініціятивний Комітет повідомив своєчасно всіх про день наради.

Головою зібрання вибрано д-ра Ілярія Боцюркова. Секретарював п. Володимир Маланчук.

Реферат про політичне положення і про значіння політичної орґанізації виголосив д-р Іл. Боцюрків; про завдання повітової політичної орґанізації — дир. В. Маланчук.

Після дискусії вибрано Тимчасовий Повітовий Народній Комітет під проводом д-ра Боцюркова. Йому доручено скликати з кінцем липня Повітовий Народній Зїзд, на який мається запросити делегатів Центрального Комітету Обєднання зі Львова.

З вічевого руху.

Віче в Підберізцях, пов. Львів.

Дня 27. червня 1926 відбулося політичне віче в Підберізцях, скликане Громадським Комітетом УНДО. Салю чит. „Просвіти" виповнили громадяне Підберізець і поблизьких сіл. Явилися також молоді хлопці з Глуховичі і Чижикова з метою розбити віче. Віче отворив місцевий організатор, господар Василь Волох. До президії зборів покликано о. Ізидора Сохоцького, Івана Конюха і Костя Царя.

Реферат про наше політичне положення і про завдання Обєднання виголосив голова Повітового Народнього Комітету інспектор Іван Ліщинський зі Львова. В оживленій дискусії забирали голос численні бесідники. І так: селяне Москва (інформувався про відношення партії до робітничої верстви), Маркевич та Івахів (запитували про відношення партії до „Луга" і чому Обєднання не переводить організації інтелігентних сил), Конюх (жалівся на негідне поступовання „Луговиків" і їх делегатів зі Львова у відношенні до старшого громадянства і вношення роздору між місцевих працівників), о. Сохоцький (напятнував виходи радикальних діячів на місці і сусідніх селах, розбивання ними громадського життя в усіх товариствах і організаціях через витворювання роздору між молодю і старшим громадянством).

Референт дав вичерпуючі вияснення на всі порушені бесідниками справи, а зокрема виясняв, що УНДО гаряче піддержує творення руханкових і пожарних товариств без огляду на їх назву, одначе обстоює погляд, що ті товариства повинні стояти осторонь від політики і тому поборює всякі спроби радикалів втягнути ті товариства у вир політичної боротьби. Всі вічевики заявилися за творенням громадських комітетів Обєднання.

Віче закрив короткою промовою о. Сохоцький.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє число нашого часопису біліє кількома великими плятами: у статті „Самоврядування" від самого вступу на просторі 36 рядків, і в середині; у статті „Реформатори" в двох місцях і після закінчення; у статті „Школа чи слідча експозитура?" у двох великих місцях на просторі пів шпальти. Це 68-а чергова конфіската „Діла" в цьому році.

— **З документів нашої доби.** Starostwo Bohorodczany. L. 18036/5. Bohorodczany, dnia 1/7 1926. Do Wiel. Ks. Pantelemona Horodeckiego gr. kat. proboszcza w Lachowcach. Orzeczeniem z dnia 7. kwietnia 1926 L. 10486 uznało Starostwo Wiel. Ks. winnym przekroczenia ust. z 31. lipca 1924. Dz. U. Nr. 73. i Rozp. Starostwa z 22. lipca 1925 L. 234. popełnionego przez przedkładanie Starostwu wykazów urodzonych dzieci w języku ruskim i skazało go na podstawie § 11. ces. pat. z dnia 20. kwietnia 1854. Dz. pp. Nr. 96. na grzywnę 50 zł. lub w razie niezapłacenia na karę 5 dniowego aresztu. Województwo reskryptem z dnia 21. czerwca 1926 L. A. D. 97.0/26. nie uwzględniło rekursu Wiel. Ks. i zatwierdziło zaczepione orzeczenie co do winy i kary z powodu, że Wiel. Ks. przedkładając Starostwu wykaz urodzonych dzieci występował w charakterze urzędnika stanu cywilnego, prowadzącego metryki, obowiązany był z tem stosować się do postanowień ustawy o języku państwowym z dnia 31 lipca 1924 r. Dz. U. Nr. 73. Od tej decyzji nie ma dalszego rekursu w myśl § 3. rozporządzenia min. z dnia 31. stycznia 1860 Dz. pp. Nr. 31. O tem Wiel. Ks. zawiadamiam z wezwaniem złożenia grzywny powyższej w terminie dni 8 w tutejszem Starostwie, gdyż w razie przeciwnym kwota ta ściągniętą zostanie w drodze egzekucji. — Starosta wz. Підпис.

— **Літні купелі.** Нема дня, щоби не було звістки про кілька випадків смерти при нагоді купелі в ріжних частинах краю. Топляться не лише діти, головно підростки, які виходоплюються з під батьківської опіки, але й старші. Навіть у Львові, де є більше горілки, як води, кілька уже встигло втопитись в імпровізованих місцевих калабанях і найближчій околиці. Слід би нашим водяникам і русалкам бути обережнішими і стримати свій спортовий запал, бо конкуренції з Росією і так не видержимо. Урядова радянська статистика каже, що минулого літа втопилось у російських ріках 10.000 людей, а в самій Москві пересічно 12 осіб денно.

— **Темна хроніка.** У Львові на провинції повторяються щора-

„Таку воду має Стрий,
Що відродиться й старий!..."

(Цього не пишу ні до себе, ні до того поета, але до моїх товаришів з Централки).

Скинувши львівський бруд зі себе, я вийшов з води, коли не відроджений, то бодай чистіший. І пішов собі полями на прохід аж до сільського цвинтаря. Сільські цвинтарі все мають більший чар від міських, хоч би там навіть стояли такі монументи, як проектований арт. Грушом нагробник Франка. Сільський цвинтар тихий, мовчазний закуток вічного спочинку. Над запалими гробами хилиться в безмежній тузі плакуча верба, нахиляє рамена сумовита береза і пророкує нове життя весела калина та жизнерадісна черешня.

Блукаючи поміж гробами і думу думаючи тиху про тих, що тут поклалися на сон, стрінув я жінку, що рвала ягоди життя на полі смерти. Вона віднаймає тут траву і овочі. Я розбалакався про це і те, а далі попросив, щоб показала мені цікавіші гроби.

Згодилася і ми пішли.

— Оттут лежить мій дідуньо, що рибаком був славним! Оттам старий наш панотець і жінка його і дитина.

А далі, пройшовши в другий кінець:

— Оттут лежить одно, але написано, що двоє. Читайте, що там написано.

Я став відчитувати букви на камені:

„Тут спочивають Іван і Анна Маланюк."

— От бачите — сказала жінка — це неправда. Тут спочиває тільки Іван Маланюк.

— А Анна?

— Анна ще ні! Вона, видите, дуже любила свого чоловіка і так по його смерти тужила, що жаль було дивитися. Казала, що року без нього не дожиє. Купила оттой памятник тай казала на ним вписати і своє імя.

— І ще досі не померла? — питаю.

— Не тільки не померла, але й віддалася на друге село... Хотіла лежати коло одного в гробі, а...

— Подруже ложе все таки привітніше — докинув я за неї, бо бачив, що речення не докінчить.

Сільський цвинтар! Скільки в ньому поезії, тихого суму і... гумору! Покидав я його, прощаючи свою провідницю і жалуючи оттого Івана Маланюка, що дармо жде на свою кращу половину, яка за ним так тужила, так побивалася, що своє імя біля його вписала і... замуж пішла.

Вернув я в хату, повну запаху липового меду, суниць і свіжого разового хліба. Весело було на душі, радісно на серці. Серед безжурної гутірки, перетиканої густо нудьгою, пройшов день, як з батога луснув.

А як кривавилось на заході небо, а вечірня прохолода стелилася на квітчасті луги, вертав я вже залізним конем у Львів, де крім грижі, роботи і каварні так мало радости і вдоволення.

прибічних дорадників, та не зрозуміле це для нас, коли у нас при життю будиб громадські ради, а вони на заході є! Таку саму процедуру з буджетами передбачують і теперішні законопроєкти. І тут доходимо до того самого висновку, а то, що тенденцією „поступового“ законодавства є змеханізувати цілу громадську господарку так, щоби всяка самоуправа стала ілюзоричною, і звелась тільки до того, щоби платити на її потреби без огляду на те, чи вони зі становища громади доцільні, чи ні. При громадах мав би остати виключно тільки заряд громадським майном (очевидно нерухомим!), а більше нічого, але й цей заряд власним майном теж буде на практиці ілюзоричним, коли зважимо обставину, хто матиме у всіх громадських справах рішаючий голос. А його, як видно, буде мати влада, а не громада. Тому треба ствердити, що і майном громадська рада завідувала би тільки формально. Ми привикли до того, що громадське самоврядування має обслугувати інтереси громадян, а в Польщі воно має служити виключно державним цілям. * В. М.

Політика і горілка.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 6. липня 1926.

I.

Тутешні симпатії для Америки, себто для Зєдинених Держав Півн. Америки, з кождим днем більше пропадають, а антипатії помітно ростуть. У пресі це видно; в розмовах може ще більше.

Зрештою чимало познак, між и. і великі удачі неприхильного Франції сенатора Борри, показують, що й по тім боці великої води любов до Франції щораз дальше погасає та що її місце займають більш або менш оправдані докори ізза імперіялізму й мілітаризму з одного боку, нетерплячість вірителя проти довжника з другого.

Де-де то нині вони — ті дитирамби французько-американської любови, з 1917-их і 1918-их років, на тему братерства зброї й ідей, в спільній боротьбі за демократію і визволення націй! Де вони, де? Демократія, правда, запанувала не тільки по Европі, а й у Малій Азії і в Єгипті. Але визволення націй? Цур і пек! — скаже наш земляк, що на своїй шкірі відчуває, яке-то саме національне „визволення“ приніс нашому світові союз французької романтично-республиканської красномовности з вільзонівсько-пуританською фразеольогією.

Одначе не про те хочемо нині говорити. Тай — хоч як воно цікаве й повчаюче — не про французько-американські відносини в цілім їх обємі, а хочемо тільки, взявши товчок від алькогольної точки серед причин французького невдоволення Америкою, задержати кілька хвиль уваги нашої громади на алькогольнім питанню політики в Америці і — ще деинде.

II.

Широкі верстви французького громадянства (продуценти й робітники виноградної, винної і лікерної промисловости) на великих полосах багатої ріжноманітними породами вин і зіл французької землі, від области рейнських вин почавши, областю Піренейських лікерів скінчивши, — дуже дійманоче відчувають заборону ввозу алькоголів до Америки. З введенням заборони алькоголів у Зєдинених Держав, Франція втратила один із найпоемніших ринків збуту для одної з головних своїх галузей продукції. Америка була раніше, в парі з Англією і Росією, головною споживницею французького алькогольного промислу. Росія нині заливається самогонкою, одні хіба „непмани“ і верхи компартії в замкнених комнатах вливають у себе сумнівного походження „шампани“; в торговельнім білянсі Франції російський ринок майже ніякої ролі нині не грає. Американський алькогольний ринок — мало що більше. Не можна, річ певна, сказати, що Франція нині, мовляв, зовсім не вивозить алькогольних напитків до Америки: істнує, кажуть, ціла окрема фльота для контрабанди алькогольних напитків, між ин. і з Франції в Америку. Як на контрабанду, то вивіз той великий і небувалий, але як на торговельний білянс і в порівнанні з позиціями із щасливих „передзаборонних“ часів, то вивозна кількість французьких вин і лікерів — quantité négligeable. Не такими то скількостями можна затикати прогалини в торговельнім білянсі, тай не такими числами зароблених долярів сплачувати рати і проценти міліярдового французького воєнного довгу в Америці.

Повоєнні довги висловлюються числами астрономічними і про те, щоб їх можна було сплатити готівкою, хочби в третім або шестім поколінню, не може бути мови. До певної міри тільки сплачувати їх можна витворами праці і сирими матеріялами — на скільки одних і других країні-вірительці треба і наскільки вони не роблять конкуренції їх власній внутрішній продукції. Таким чином німецький воєнний довг Франції був би неможливий до сплачення, якби не обставина, що Німеччина має, і то в сусідстві французької границі, велику угляну продукцію, без якої не може обійтися сусідня французька металюргічна промисловість; сплати німецького довгу Франції доконуються в головному німецьким углям.

Але чим має Франція платити довг Америці? Перфумами й пудрами? Жіночими модами? Певна річ, також ними, тай вони немаловажна позиція в торговельнім обороті Франції. Одначе все таки самими тільки крамами і спідничками Франція і за 1000 років не сплатила би міліярдів долярів Америці. А вин і лікерів Америка не приймає..

Відси — невдоволення, далі досада.

III.

Могуча французька алькогольна продукція — чи можна дивуватися? — не приймає американської заборони з заложеними руками. Навпаки, вона хоч тихо, але дуже діяльно заходиться, щоб заборона ця пропала. Так, не без моральної і матеріяльної підмоги з Франції ведеться в Америці широка пропаганда за знесенням або бодай полекшенням закону про заборону; істнує ж у Франції високо патронована організація пропаганди французьких вин за границею. А цілям тих заходів служить між ин. також добре тут поставлена організація дослідів над результатами горільчаної заборони в Америці: спеціяльні наукові й публіцистичні книжки, статті в місячниках і газетах, публичні виклади. Кому цікаво, той легко може з тієї документації познайомитися більш або менш докладно також з політичною стороною алькогольного питання, політичною, а як хоче, то й товариською й культурною. Можете здогадатися, що цікавости тієї не хибує нашому братові, Галичанинові, якого рідна країна положена на тій точці земної кулі, на якій так привабливо і примадно з давніх давен схрещуються психольогічні, товариські і загально-культурні впливи й результати впливів — клясичних польських „вудечок“, „шпагатувок“, „канапечок“ і „гандельків“ з впливами й наслідками впливів — російських монопольок, самогонок, закусок і „кабаків“. І з усім тим, що з усіх тих благодатей неминуче тягнеться у формації одиниць і громадянства...

Одначе про все те — може колись иншим разом. Нині буде з нас доволі, коли за добре поінформованими глядачами повторимо здогад, що безумовна заборона алькоголю в Америці буде мабуть незадовго знесена, а на її місце прийде законодавство, яке обмежуватиме консумцію алькогольних напитків до вин і легких родів пива. Таким способом американське законодавство підірвалоб ноги страшенній деморалізації, спричиненій прогібіцією в деяких немаловажних американських кругах. Деморалізація та виявляється в модним і шикарнім (бо то заборонений овоч) розпоюванні шкільної молоді обох полів алькоголем, добутим „таємними“ дорогами контрабанди, — тай в істнуванні цілої кляси знаменито зорганізованих контрабандистів, посередників і продавців алькоголю, кляси, якої істнування побудоване на заразливім і страшеннім у наслідках погорджуванні законами.

У Франції вже й така розвязка (вина, без лікерів) була би принята радісно, а Америка в якости допу-

ГАЛАКТІОН ЧІПКА.

Один день поза Львовом.

Pièce des defants. — Виїзд зі Львова й авантура від Львова. — Суд. — Я в ролі предсідника трибуналу. — Присуд. — „Село і серце одпочине“. — Дністер, Стрий, празникова пісня і деякі поезії. — Сільський цвинтар. — Жіноча любов, як кульбабин цвіт. — Мід, сушені і разовий хліб. — Поворот.

Вирватися, вилетіти, втектиз осоружного Львова, де курява перемішана зі сплетнями, сміття з політикою, а болото з газетними сварками — ось думка, яка настирливо мучить мене, коли тільки прийдуть вакації. Як радо пішов би я в гамірливий ліс, покачався на пахучій леваді, чи поплив морем достигаючого збіжжа! Як любо булоб забути бодай на хвилю, що є на світі друкарська машина, редакційний телефон, стоси часописів і полиці книжок. Як любо булоб не чути від рана до вечора дзенькоту трамваїв, подиху міських випарів, гармідеру авт і політичних новин.

Але, на жаль, не все вдається мені побувати більше як два дні на селі. Грошей на літнисько замало, сільських кревняків небогато, а власників чарівної Зелемянки не хочу обтяжувати своєю особою, хоч вони одинокі зважилися запросити мене на вакації.

Тому так мало в моїх фейлетонах села, а так багато помилок з міста, от хочби взяти наприклад жіноче віче в подільськім городі.

Та все таки час-до-часу вдається мені вискочити на день-два зі Львова і тоді появляється звичайно великий фейлетон, або три малі, а всі вони якісь веселіші, більше сонячні і безжурні.

Кожному, хто має новий розклад їзди, відомо, що потяг на Станиславів відходить також і в 3. год. попол. Та хто ним не їхав, не знає, як тим потягом їдеться, коли є більше подорожних, як вагонів. Не знає цього і заряд залізниць, бо певно додав би ще кілька возів, щоб я не проклинав його і не мав надрушених ребер.

Вилізаю на чиїмсь хребті до вагону, таскаючи на собі чийсь куфер і два наплечники. Після короткої, але завзятої боротьби здобуваю місце в сепаратці, де вже примістилися якісь два грубі „пивотяги“, мізерний, як коркотяг дідок, і ще там хтось. Мало-помало осідає вділ збита курява, вагон вияснюється і вспокоюється. Горяч така, що в кошику якоїсь жінки починає щось ціпати. Кажуть, що вона не вспіла нині продати яєць і тепер привезе вже додому курята.

Сяк-так пороздягані ждемо з тугою на вирушення потягу, бо тоді атмосфера зараз покращає. Нечайно в другому переділі зривається страшенна колотнеча. Гримають об стіни якісь тяжкі предмети, вилітають ще тяжчі слова і лунає вереск дітей.

Що є?

Показується, що якийсь печаливий батько двоїх дітей загородив дорогу до сепаратки дбайливій мамі з трьома дітьми і запопадливій служниці з одною дитиною. Дбайлива мама відтрутила печаливого батька, влізла до середини й сіла безцеремонно на його дитину. Крик дитини збудив небувалу лють у батька і він кинув на голову мами досить „паковну“ валізу. Запопадлива служниця рушила тоді в бій і кинула на батька клунком з банячком і моздіром. Почалися змагання на пястуки, які закінчила щойно інтервенція кондуктора й урядовця руху. Воєнні кроки урвалися, але тільки на ділі, бо на словах ішли вони далі і то зі здвоєною силою.

Наш переділ мав неаби яку розривку підчас цілої їзди. Але щоб її ще підвищити, я запропонував своїм сусідам: двом пивотягам і мізерному дідові зложити суд. Вони з радістю пристали на це і ми розділили ролі. Два грубі пивотяги мали бути суддями присяжними, мізерний дідок прокуратором, а я... трибуналом. Делікатно вивабивши печаливого батька, ми випитали його і набрали переконання, що він перед хвилею звів бій з найбільш кровожадною бестією галицьких джунглів. Те саме зробили ми і з дбайливою мамою, яка знову переконала нас, що стрінулася з диким малполюдом, без чести, совісти і виховання. На свідка покликали ми запопадливу служницю, яка, хоч і не так отверто і ясно, але... потвердила зізнання обоїх обвинувачених.

Після того лава присяжних відбула нараду і признала винною одну і другу сторону. Прокуратор назвав їх варятами, а трибунал оголосив присуд на... залізничий заряд. Свій присуд мотивував тим, що дирекція залізниць повинна в вакаційному сезоні подбати не тільки за вагони, але й за зимну воду для подорожних.

Серед судейських занять пройшов нам нудний час дороги швидко, непомітно, як відпустка. Я висів на малій стаційці і кинувся в обійми тої, яка вийшла до мене на зустріч. Пригорнула мене до своїх палких грудей, отуманила зразу розкішною благовонню свого тіла. Моя люба, кохана, сільська околиця!

І поплив я на хвилях колосистих нив попри шепотливий гай і роздзвонений потік аж ген на суторб, де мов стада овець біля чабана збилися в гурт білі хатки коло церковці. А за ними підсувався золотолуский змій — Дністер.

І прийшов я в село і звитався з людьми, які не вірять у голод, недостачу мешкання і гниле повітря, а за те вірять у все, що газети пишуть. А потім чим скоріше до ріки, та не до Дністра, що несе капячку на своїх плечах, а до Стрия, якого береги оспівали галицькі Українці по всіх празниках, іменинах і вечерницях.

„...Стрия цвітучі береги,
Ліси, діброви, гаї, луги“...

(Дальше не цитую, бо „верхи гір“, мають дуже високий тон і все в тому місці наші хори роблять „кікса“...)

„Таку воду має Прут,
Що й Солоам піде у кут“

писав один поет до мойого батька коли виїхав у гори Карпати, а я заспіваю: